

Doose jeegoo fii hatonjingol e Alla saanga sadteende “konngol fii ñawu korono (Covid-19)”

Kudol: Sheikh Doktoor.

Saleh bin Abdallah bin Hamad Al-Osaimi.

Feddeejo(tergal) njuubbudi seereNbe mawbe ben e jannginoowo ka hormorde didi teddufi.

Yo Alla haforan mo kanko e mawbe makko e seerenbe makko e denndaanagl juulbe ben.

En fuddorii Innde Alla, Huubudo yurmeende, Heerordo yurmeende ka laakara.

Yettoore woodanii Alla, Himo wafa ko O muuyi, O ñaawa ko O yidi. Mi seedike reweteedo alah si wanah Alla, Kanko tun, kafidiido alanah Mo, seedagol tawhiidi. Midoo seedoo kadi Muhammadu ko jeyaado Makko e Nulaado Makko. Yo Alla juulu e makko, e beynguure makko, e sahaaba'en makko julde timmunde heddotoonde haa ñalaande beydaari.

Si dum feyyii:

Ko onon yo gomdimbe, pellet hatonjingol jeyaado on e Alla toowdo On ko alah saga duuminiido mo. Allaahu toowudo On daali :

{Ko onon yo yimbe, ko onon woni waasube e Alla ben. Ko Alla woni Galo Jettaado On.

[Faatiri: 15].

On laruura hino teenta tuma yimbe ben sadtiraa e nde be haajiraa; tawde si sadteende e lorra yanii e mabbe, be yiltoto e Joomi mabbe ko feere alah e mu'un.

Ngol yiltagol e Joomi mOn non, hino feeñira ka sari'a e doose jeegoo mawde:

Doosal aranal ngal: ko gomdingol koddoruyee Alla seniido On.

Alla daali:

O tagi kala huunde, O hoddorinde hddirgol.

Al Furqaan:2

O daali kadi:

{Menen Men tagirii kala huunde e koddoruyee}

[Almaqar: 49]

Hino haani ka jeyaado on gomdinta koddoruyee Alla on, o jabira mo kadi muñal.

Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

"Kaawee e fiuaaku gomdindo on! Fiyaaku makko on fow ko moyfere; dum alanaH gooto si wanaa gomdindo: Si welo-welo hebii mo o yetta (Alla) dum wonana mo moyfere, si lorra kadi hebii mo o muññoo dum wonana mo moyfere".

Muslim yaltani-mbo(2999) ummaade e hadiis Suhayb Arruumi- yo weluya Alla won e mum.

Hino haani ka jeyaado on hebbinirta foddo makko ndn gomdingol koddoruyee Alla on, o annda wonnde fiyaaku on fow ko fiyaaku Alla, ñaawoore nden fow ko ñaawoore Makko, ko Alla muuyi woo ko dum wadata, ko O muuyaali woo wadatah.

Doosal 2bal nagl: ko timmireede hoolorgol Alla, fawa fiyaaku on e Makko

Alla daali:

{Kala on fawiido e Alla, O yonii mo}

[Talaaqi: 3]

E maanaa: O yonay mo e di fow.

O daali kadi:

{Maaku : "Hebatah men si wanaa kon ko Alla winndani men. Ko Kanko woni Gido amen. Ko e Alla woni ko gomdimbe ben fawotoo"}.

[At Tawbah: 51]

Hino haani ka jeyaado on hoolorto Alla, o fawa fiyaaku makko on fow e Makko, hara o daynitoraali miijooji bonfi, o saloo wonude neddo lo'udo, jaboowo kala huunde. Nulaado Alla on mo jam e kisiyee woni e mun maaki:

"Gomdindo tiidudo hino moyfi yidah ka Alla buri gomdindo lo'udo. e kala Moyfere mabbe".

Muslim yaltani mbo ummaade e Abuu Hurayrata yo welo Alla won e dow makko.

Doosal 3bal ngal: Ko ruttorgol ka Alla tuubangol Mo.

Alla daali:

{Bone on feefiri ka ngorndi e ka maayo ko yimbe ben faggitori juude mabbe den kon; fii yo O meedimbe yoga e kon ko be golli, belajo'o, be ruttoto}

[Ar Ruum: 41]

Bone on feefirii e fiyakuuji tagu ngun ka ngorndi e ka baharu, ka naamugol mabbe e ka yarugol mabbe, ka cellal mabbe e doole mabbe e kala fiyaaku mabbe fof.

Ko wadi dum: ko faggitande yimbe ben. Alla meednabe ontuma yoga e lepte, fii no be ruttura.

Ibn 'Abbaas e fillayee Ibn al Mudhir wi'i: "Ko fii no be tuubira".

Ad-Durr al-Manthur fi Tafsir bil-Ma-thur.(6-497.

O wi'i kadi e fillayee goo : (Belajo'o, be ruttoto) [Ar Ruum: 41]: e maanaa tertagol geddi din.

Eggaande yawtunde nden.

Hino haani ka neddo on tiidnotoo ruttagol e Alla, o tuubana Mo, o annda woonde Alla yaajinani mo e lajal Makko ngal, O bannginani mo ko feefi e doole Makko den fii yo jeyaado on tasko ruttitoo e Alla seniido On.

Alla daali:

{Gomdii Men Nulii e mofte ado maa, Men Nanngiri be sadteende e lorra, belajo'o, be yankinoto (42)

Ko hanno nde sadteende Amen nden arnoo e mabbe, be yankinoo? Ko woni berde mabbe den yoorii, seytaane kadi cudinani be kon ko be gollaynoo (43).

Nde be yejjitunoo kon ko be waajoraa, Men udditanno be dame kala huunde; haa nde be weltori kon ko be okkaa, Men Nanngiri be juhal, e jaka ko be tayiibe (44).

[Al An'aam: 42-44]

E maanaa: lepte Alla den ardiiibe juhal, e jaka yoo kambe ko be toyiibe e kala huunde.

Si Alla bannginani tagu ngun ko feefi e doole Makko den ko be haani ruttorde ka Makko, haray hino wadfii be yaccorgol tuubangol Mo. Si wanah dum, sibe duurnike e dum don, be yoonii berde mabbe,

seytaane kadi cudanii be ko be gollaynoo. Alla non hino saatii udditangol be dame yaajude, haa ka be weltorta de don, Alla nanngira be nanngal sadtungal, ngal be dadatah e mun.

Doosal 4bal nagl: Hino haani ka jeyaado on memminta sabuuji din

Alla daali:

{Wata on nabu juude mon den e ko halkata}

[Al baqarah: 195]

Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

"Wata nawnudo addde e selludo"(5)

Muslim yaltini o hadiis(6115)ummaade e hadiis Suhaybi ARRUUMI;

Be maaki kadi:

"Dogir damajam(jujaam) no dogirtaa ngayuuri"

Ahmad yaltini mbo (9853)ummaade e hadiis Abuu Hurayrata, yo jam e kisal won e mum.

Be maaki kadi:

Si on nanii innde ngun" (ñawu) "e leydi, wata on yah don, si ngu yanii kadi e leydi haray hidon e mayri, wata on yaltir ton dogugol ngu".

Hino haani ka jeyaado on memminta sabuuji dadndaydi mo kon ko o hulani hoore-makko e nawnaaje.

Doosal 5bal ngal: Hino haani ka neddo on tiidnora humpitorgol anndube heertoriiibe hittudi mo din, o rentoo e nani-nani (nanallaaji).

Alla daali:

{Si arii be e fiyaake immorde e hoolaare, maa kulol, be lollina dum. Sinno be ruttuno dum e Nulaado on e ben fewjoobe jeyaabe e mabbe, ben bulnotoobe e mabbe anndayno dum}

[An Nisaa'i: 83]

Hino haani ka neddo on ruttitata fiyaaku on e joomi-mun, o humpitora heertoriiibe kumpite sellude den tun, o saloo wonude saakitoowo nani-nani hakkunde yimbe ben ko lorrata be ka diina e ka aduna mabbe.

Doosal 6bal ngal: Hino haani ka jeyaado on tiidnora toragol Alla, tawde: "Ko du'aa woni dewal".

Tirmidhi e Ibn Maajah yaltani mbo (2969)(3247)(3372) e Ibnu Mja (3828) ummaade e hadiis NUUMAAN IBNU BASHIIR.

On du'aa ko noone didi:

Arano on: ko toraare huubitunde: wano nde neddo on torotoo iwugol albala'u maa duñugol mo pottina, e du'aaji goo di neddo on torotoo; wano wi'ugol mo: "Joomi amen, reenu men e oo albala'u, yaa An Alla, duñan men nguu ñawnu". Dum ko sar'inaadum.

Imma Al Bukhari yubbii ka sellunde makko : "Damal fii bamtugol albala'u e muuseendi".

An Nisaa'ii kadi yubbi ka Sunan Al kubra: "Damal fii eggingol ñawu".

O jantii e maggal wonnde Annabiijo on (yo o his) torino Alla egginirgol nguli banndu (paawngal)Madiina ngun faade e Juhfah.(8_)

Bukhari (6372) e An Nasaa'ii nder AL KUBRA.(7477) e hadiis Aa*isata.

Neddo on yo toro Alla nde O dadndata juulbe ben fow oo albala'u e nguu ñawu, terntinii ndii leydi men doo.

Noone dīfabo on: ko heerorđo moolinorgol dadndinora dīi ñabbuuli, dūm kadi ko noone tati:

1 on: Ko janngugol Falaqi e Naasi, tawde Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maakii:

"Hay gooto mooloraaki sugu majji".

E maanaa: si nedđo on hulii huunde, hino haani ka o janngata dīn corteeji dīdī, o toroo Alla reenugol mo e kon ko o huli, wano nguu ñawu.

Ko Abuu Daawuud e An Nisaa'ii fillii mo.

du*aa 2bo on: Ko kon ko Abuu Daawuuda e wofbe goo fillii, Ibn Hibbaan sellini dūm, wonnde: Annabiijo on (yo o his) maakanyno:

Aan Alla mina mooli ma e Baras e haangeede e ngaanaagu e nyabbuuji bondi (10)

Be Nulaado en laatinoke (yo be his) hiibe du'oraynoo mo be mooloo.

Abuu Daawuud.

Hino jeyaa e ko naatata e ñabbuuli maaku mabbe ngun: "e ñabbuuli bondi" (وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ): kala ñawu ngu nedđo hulata, o toroo dadugol ngu.

3bo on: ko jantooe bimmbi e kiikiide nden nde Abuu Daawuuda fillii: wonnde Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki:

"Alah e jeyaado wi'oowo kala bimmbi e kiikiide kala: بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ laabi tati, goddum lorra mo".

Abuu Daawuuda e Ibn Maajah.

E fillayee goo: "Juhal albala'u memataa mo".

Hino jeyaa e du'aaji reenaydi nedđo on e ñabbuuli: Oo du'aa mo Annabiijo on (yo o his) du'oraynoo laabi tati bimmbi e kiikiide.

Ko dee doo woni doose jeegooje den de nedđo on haani ñemtinnde gollira, tawde ko kanje woni burde feeñude e hatonjingol'en e Alla fewndo ka dīi albala'uujii e ñabbuuli bugii kulol e maayeele hakkunde yimbe ben. Yaltirgal dūm doo ngal : ko hulugol Alla, fawoo e Makko. Ko buri mawnude e majji, ko dee doose jeegoo doo.

En torike Alla seniido On nde O dadndata juulbe ben fow nguu ñawu, teŋtinii ndii leydi men doo, O reenira'en Lislamu on ko en dariibe e joodiibe, O reenira'en Lislamu on ko en daaniibe, O reenira'en balli men dīn cellal, e yaajireede arsike, e timmireede gomdinal e pellital, O heftira'en giggol Makko, O reenira'en deenal Makko.

Yettoore woodanii Alla, Jeydo Winndere nden.

oDii konngudi ko wowlaa Ko baawo julde Alansaraa nden, e Talaata, 15 raajibi 1441Fergu, ka jaami'u Mus'ab ibn 'Umayr, nder leekgal Aljaziirah, saare Riyad.